

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

رئیس

بهترین

شماره: ۲۵۱/۳۴۸۰۴

۱۳۹۶/۵/۱

تاریخ:

پیوست:

دیرخانه شورای نگهبان	شماره بیت:
۹۶/۱۰/۱۹۹۳	تاریخ بیت:
۱۳۹۶/۵/۲ - ۲	ساعت ورود:
کد پرونده:	

حضرت آیت الله احمد جنتی

دیر محترم شورای نگهبان

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی

ایران لایحه موافقنامه همکاری در زمینه پیشگیری و واکنش به شرایط اضطراری در

دویای خزر که به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود و در جلسه علنی

روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۶/۴/۲۸ مجلس با اصلاحاتی به تصویب رسیده است،

به پیوست ارسال می‌گردد.

علی لاریجانی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

رئیس

بهترین

شماره: ۲۵۱/۳۴۸۰۴

۱۳۹۶/۵/۱

تاریخ:

پیوست:

لایحه موافقنامه همکاری در زمینه پیشگیری و واکنش به شرایط اضطراری در دریای خزر

ماده واحده - موافقنامه همکاری در زمینه پیشگیری و واکنش به شرایط اضطراری در دریای خزر مشتمل بر یک مقدمه و بیست و دو ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

تبصره - رعایت اصول هفتاد و هفتم (۷۷) و یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در اجرای این موافقنامه الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقنامه همکاری در زمینه پیشگیری و واکنش به شرایط اضطراری در دریای خزر

دولتهای جمهوری آذربایجان، جمهوری اسلامی ایران، جمهوری قزاقستان، فدراسیون روسیه و ترکمنستان که از این پس «طرفها» نامیده می شوند؛ براساس روابط دوستانه و همکاری بین کشورهای ساحلی دریای خزر و مردمان خود و با تأکید بر تعهد خود برای توسعه بیشتر آن؛ با تأکید بر نقش سازمان ملل متحد و دیگر سازمانهای بینالمللی در امدادرسانی برای پیشگیری و واکنش به شرایط اضطراری؛ با تصدیق احتمال شرایط اضطراری با منشأ طبیعی و انسانی که امکان واکنش به آن توسط یک طرف میسر نمی باشد و نیازمند عملیات هماهنگ کشور طرفها بهمنظور پیشگیری و واکنش به آنها است؛ با آگاهی از خطری که شرایط اضطراری ایجاد می کند؛ با درنظر گرفتن مفاد کنوانسیون چهارچوب حفاظت از محیط زیست دریایی دریای خزر (کنوانسیون تهران) مورخ سیزدهم آبان ۱۳۸۲ برابر با چهارم نوامبر ۲۰۰۳؛ با تصدیق مسؤولیت در برابر نسلهای آتی در زمینه حفظ زیست بوم منحصر به فرد دریای خزر؛

در تلاش برای توسعه همکاری علمی فنی در زمینه پیشگیری و واکنش به شرایط اضطراری؛

در موارد زیر توافق نمودند:

ماده ۱ - تعاریف

اصطلاحاتی که در این موافقتنامه به کار برده شده‌اند، دارای معانی زیر می‌باشند:

«شرایط اضطراری»: وضعیتی که در نتیجه حادثه، بلا یا سانحه‌ای با منشا طبیعی یا انسانی رخ می‌دهد و باعث یا ممکن است باعث آسیب به سلامتی انسانها، محیط زیست، تأسیسات زیربنایی اجتماعی و صنعتی، زیان مادی قابل توجه و اختلال در زندگی روزانه شود؛

«طرف درخواست‌کننده»: طرفی که از طرفهای دیگر درخواست اعزام گروههای امدادرسان، تجهیزات و وسائل امدادی را می‌نماید؛

«طرف تأمین‌کننده»: طرفی که درخواست طرف درخواست‌کننده را در مورد ارسال گروههای امدادرسان، تجهیزات و وسائل امدادی اجابت می‌نماید؛

«منطقه شرایط اضطراری»: محدوده‌ای که در آن شرایط اضطراری رخ داده است؛

«مقام صلاحیتدار»: مقامی که از سوی هر یک از طرفها برای هماهنگ‌سازی فعالیت‌های مربوط به اجرای این موافقتنامه تعیین شده است؛

«واکنش به شرایط اضطراری»: عملیات نجات و دیگر اقدامات اضطراری که در صورت بروز شرایط اضطراری صورت می‌گیرد و هدف از آنها نجات دادن جان افراد و حفظ سلامتی آنها، حفاظت از محیط زیست و کاهش میزان خسارت‌ها و صدمات مادی است و مناطق شرایط اضطراری را نیز در بر می‌گیرد.

«گروه امدادرسان»: گروه سازمان‌یافته‌ای از کارشناسان مجهز به تجهیزات لازم که از سوی طرف تأمین‌کننده برای کمکرسانی درنظر گرفته شده‌اند.

«تجهیزات»: مواد، وسائل حمل و نقل، ابزار فنی، تجهیزات گروه امدادرسان و تجهیزات شخصی اعضای گروه از جمله داروها و تجهیزات پوشکی لازم برای کمک به گروه امدادرسان در طی دوره عملیات امداد و نجات؛

«وسائل امدادی»: اقلامی که برای توزیع رایگان در بین اشخاص آسیب‌دیده از شرایط اضطراری درنظر گرفته شده‌اند؛

«پیشگیری از شرایط اضطراری»: مجموعه اقدامات پیشگیرانه‌ای که به‌منظور به حداقل رساندن تا سر حد امکان خطر بروز شرایط اضطراری و اثرات آن بر سلامتی انسانها و محیط زیست صورت می‌گیرد؛

«طرف گذری»: طرفی به غیر از طرف درخواست‌کننده که از طریق قلمرو آن، گروه امدادرسان، تجهیزات و وسایل امدادی، گذر می‌کنند.

ماده ۲ - حیطه شمول

۱- این موافقتنامه، همکاری میان طرفها در صورت بروز شرایط اضطراری با منشأ طبیعی و انسانی در دریای خزر را تنظیم می‌نماید.

۲- این موافقتنامه به‌منظور پیشگیری و یا واکنش به شرایط اضطراری در دریای خزر در صورتی اعمال خواهد شد که یک طرف به‌نهایی نتواند با آن مقابله کند. در چنین شرایطی، طرف مجبور حق دارد از طرف یا طرفهای دیگر درخواست کمک نماید.

همچنین این موافقتنامه چنانچه طرف درخواست‌کننده بر این باور باشد که شرایط اضطراری ایجاد شده در خشکی آن طرف، ممکن است بر دریای خزر تأثیر منفی داشته باشد، اعمال خواهد شد.

ماده ۳ - اصول

طرفها، در زمینه پیشگیری و واکنش به شرایط اضطراری طبق قوانین ملی خود و موازین کلی پذیرفته شده بین‌المللی و براساس اصول زیر همکاری خواهند کرد:

۱- برابری و عمل متقابل؛

۲- استقلال در تصمیم‌گیری در سطح داخلی؛

۳- امدادرسانی از سوی طرفها طبق امکانات آنها؛

۴- توزیع وسایل امدادی بین اشخاص آسیب‌دیده، بدون تبعیض از نظر نژادی، قومیتی، مذهبی، سیاسی یا موارد دیگر.

ماده ۴ - شکل‌های همکاری

همکاری میان طرفها به‌موجب این موافقتنامه شامل موارد زیر می‌شود:

- ایجاد و بهبود نظام همکاری به‌منظور پیشگیری و واکنش به شرایط

اضطراری؛

- همکاری بین طرفها در مورد پیش‌بینی و نظارت بر شرایط اضطراری؛

- اطلاع‌رسانی (هشدار) در مورد خطر بروز شرایط اضطراری که ممکن است بر طرف دیگر تأثیر بگذارد؛
- امداد‌رسانی در واکنش به شرایط اضطراری؛
- مساعدت لازم برای تجهیز گروههای امداد‌رسان؛
- تبادل تجربه در زمینه سازماندهی آموزش رفتاری در شرایط اضطراری؛
- تبادل اطلاعات، منابع علمی فنی، نتایج کارهای تحقیقاتی و فناورانه در زمینه پیشگیری و واکنش به شرایط اضطراری؛
- برگزاری فراهمایی‌های مشترک، کارگاهها، جلسات آموزشی و تمرین و نمایشگاههای تخصصی؛
- آموزش تخصصی در مؤسسات آموزشی، تبادل کارآموز، استاد، دانشمند و کارشناس؛
- فعالیت‌های دیگر در زمینه پیشگیری و واکنش به شرایط اضطراری طبق توافق طرفها.

ماده ۵- مقامهای صلاحیتدار

- ۱- طرفها، مقامهای صلاحیتدار زیر را به منظور اجرای این موافقتنامه تعیین می‌نمایند:
  - از طرف جمهوری آذربایجان- وزارت شرایط اضطراری جمهوری آذربایجان؛
  - از طرف جمهوری اسلامی ایران- وزارت کشور جمهوری اسلامی ایران (سازمان مدیریت بحران کشور)؛
  - از طرف جمهوری قرقستان- وزارت کشور جمهوری قرقستان؛ وزارت سرمایه‌گذاری و توسعه جمهوری قرقستان؛
  - از طرف فدراسیون روسیه- وزارت امور دفاع مدنی، شرایط اضطراری و رفع پیامدهای بلایای طبیعی فدراسیون روسیه، وزارت حمل و نقل فدراسیون روسیه؛
  - از طرف ترکمنستان- وزارت دفاع (اداره شرایط اضطراری و عملیات نجات اداره کل عملیات نجات و حفاظت غیرنظامی) ترکمنستان.
- ۲- در صورت تعیین مقام صلاحیتدار دیگر یا تغییر نام آن، طرف مربوط، امین اسناد را جهت اطلاع‌رسانی به طرفهای دیگر آگاه خواهد کرد.

ماده ۶- درخواست امدادرسانی

۱- امدادرسانی براساس درخواست کتبی یک طرف صورت می‌گیرد. در موارد استثنائی درخواست‌ها می‌تواند به صورت شفاهی و با تأیید کتبی بعدی ارائه گردد. طرف درخواست‌کننده اطلاعات زیر را در درخواست امدادرسانی مشخص خواهد کرد:

الف) محل، زمان وقوع شرایط اضطراری، ابعاد آن و وضعیت فعلی منطقه شرایط اضطراری؛

ب) اقداماتی که تا لحظه درخواست صورت گرفته است، توصیف دقیق کمک درخواستی، اولویت‌های واکنش به شرایط اضطراری؛

۲- طرف درخواست‌شونده در اسرع وقت، طرف درخواست‌کننده را از امکانات خود، میزان و شرایط کمکها یا عدم امکان تأمین کمک آگاه خواهد کرد.

۳- طرف درخواست‌کننده در حد امکان اطلاعات مذکور در بند (۲) این ماده را به روز می‌نماید و فوری آن را به طرف تأمین‌کننده انتقال خواهد داد.

ماده ۷- هماهنگی و تعامل در هنگام شرایط اضطراری

۱- در قلمرو طرف درخواست‌کننده، هماهنگ‌سازی، مدیریت و کنترل عملیات گروههای امدادرسان توسط مقام صلاحیتدار طرف درخواست‌کننده از طریق رؤسای گروهها صورت می‌پذیرد.

۲- طرف درخواست‌کننده اطلاعات بهموقع را در مورد وضعیت منطقه شرایط اضطراری، محل مرکز واکنش به شرایط اضطراری و مترجمان، در اختیار رؤسای گروههای امدادرسان قرار خواهد داد. همچنین طرف درخواست‌کننده از امنیت و ایمنی گروههای امدادرسان اطمینان حاصل نموده و مرکز بهداشتی و تجهیزات ارتباطاتی را در اختیار آنها قرار خواهد داد.

۳- مدت اقامت گروههای امدادرسان در قلمرو کشور طرف درخواست‌کننده براساس توافق طرفهای ذی‌ربط تعیین خواهد شد.

۴- پس از اتمام عملیات واکنش، رئیس گروه امدادرسان گزارشی را در رابطه با فعالیت گروه خود در واکنش به شرایط اضطراری و نتایج کار به مقام صلاحیتدار کشور طرف درخواست‌کننده ارائه خواهد داد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

رئیس

بهترین

شماره: ۲۵۱/۳۴۸۰۴

۱۳۹۶/۵/۱

تاریخ:

پیوست:

ماده ۸- گذر

۱- کشور طرف گذری، گذر گروههای امدادرسان، تجهیزات و وسائل امدادی از طریق قلمرو خود را طبق قوانین ملی خود و قواعد حقوق بین‌الملل تسهیل خواهد نمود و اقدامات اداری و حقوقی لازم را در زمینه‌های کمک به موارد زیر اتخاذ می‌نماید:

الف- ورود و خروج و استفاده از قلمروی کشور آن توسط کلیه وسائل حمل و نقل درنظر گرفته شده برای واکنش به شرایط اضطراری؛

ب- حرکت سریع گروههای امدادرسان، تجهیزات و وسائل امدادی برای واکنش به شرایط اضطراری به قلمرو کشور آن، از طریق قلمروی آن کشور یا خروج از کشور آن.

۲- طرف تأمین‌کننده کشور طرفهای گذری را از مسیر جابه‌جایی گروههای امدادرسان و مسیرهای ارسال تجهیزات و وسائل امدادی آگاه خواهد کرد.

ماده ۹- نحوه ورود، خروج و اقامت گروههای امدادرسان در قلمرو کشور طرف درخواست‌کننده

۱- پیش از رسیدن گروه امدادرسان به قلمرو کشور طرف درخواست‌کننده و یا کشور گذری، مقام صلاحیت‌دار طرف تأمین‌کننده فهرست اعضای گروه را با درج مشخصات و اسناد هویتی آنها به طرف درخواست‌کننده یا کشور گذری ارسال خواهد کرد.

۲- طرف درخواست‌کننده و کشور گذری، طبق قوانین ملی و تعهدات بین‌المللی خود، ترتیباتی را برای تشریفات ورود و خروج اولویت دار برای گروههای امدادرسان طرف تأمین‌کننده برقرار خواهد کرد.

۳- ورود اعضای گروه امدادرسان به قلمروی طرف درخواست‌کننده یا کشور گذری و خروج از آن، از طریق مبادی ورودی مورد توافق طرفها با استفاده از اسناد هویتی معتبر به رسمیت شناخته شده توسط کشور طرف درخواست‌کننده و کشور گذری انجام خواهد شد.

۴- در صورت لزوم طرف درخواست‌کننده و کشور گذری، روایید اعضا گروههای امدادرسان را در اسرع وقت صادر خواهند کرد.

۵- نحوه حمل و نقل سکه‌های نجات به عنوان بخشی از گروه امدادرسان و اقامت آنها در قلمروی کشور طرف درخواست‌کننده و کشور گذری طبق قواعد قرنطینه طرف درخواست‌کننده و کشور گذری تعیین خواهد شد.

۶- اعضای گروههای امدادرسان در زمان اقامت خود در قلمروی کشور طرف درخواست‌کننده و کشور گذری، قوانین ملی کشورهای مربوط را رعایت خواهند کرد.

۷- طرف درخواست‌کننده هر گونه مساعدتی را برای ورود هر چه سریعتر گروههای امدادرسان، تجهیزات و وسایل امدادی به منطقه شرایط اضطراری به عمل خواهد آورد.

۸- گروههای امدادرسان باید برای فعالیت مستقل طی مدت حداقل هفتاد و دو ساعت از لحظه ورود به محل شرایط اضطراری آمادگی داشته باشند. پس از مدت هفتاد و دو ساعت، طرف درخواست‌کننده منابع لازم برای کارگروه امدادرسان را تأمین خواهد نمود، مگر آنکه به گونه دیگری توسط طرفها توافق شده باشد.

۹- طرف درخواست‌کننده امنیت غذایی و وسایل زندگی اولیه‌ای که در اختیار گروه امدادرسان قرار گرفته است را تضمین می‌نماید.

ماده ۱۰- استفاده از حمل و نقل هوایی

۱- جایه‌جایی گروههای امدادرسان، تجهیزات و وسایل امدادی را می‌توان از طریق هوایی انجام داد.

۲- در صورت اتخاذ تصمیم مبنی بر استفاده از حمل و نقل هوایی، مقام صلاحیتدار کشور طرف تأمین‌کننده، نوع و علائم پروازی هواییما، مسیر پرواز، فرودگاه مقصد، تعداد اعضای خدمه پرواز، فهرست مسافرین با ذکر جزئیات وظیفه آنها و توصیف بار را به آگاهی طرف درخواست‌کننده و کشور گذری می‌رساند.

۳- پروازها طبق قواعد سازمان بین‌المللی هوایی‌مایی کشوری (ایکائو) و قوانین ملی کشور طرفها صورت خواهد گرفت.

۴- هوایی‌مایی کشور طرف تأمین‌کننده که به موجب این موافقنامه در اقدامات واکنش مشارکت دارد از هر نوع پرداخت مالیات برای پرواز، فرود، برخاستن و توقف در زمان اقامت و خدمات ناویگی طرف درخواست‌کننده و طرفهای گذری معاف خواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

رئیس

بهترین

شماره:

۲۵۱/۳۴۸۰۴

تاریخ:

۱۳۹۶/۵/۱

پیوست:

۵- بازپرداخت هزینه‌های مربوط به سوخت و خدمات تعمیر و نگهداری هوایی کشور طرف تأمین‌کننده براساس توافق طرفهای مربوط صورت می‌گیرد.

ماده ۱۱- استفاده از حمل و نقل دریایی

۱- جابه‌جایی گروههای امدادرسان، تجهیزات و وسائل امدادی را می‌توان از طریق حمل و نقل دریایی انجام داد.

۲- در صورت اتخاذ تصمیم مبنی بر استفاده از حمل و نقل دریایی، مقام صلاحیتدار کشور طرف تأمین‌کننده، نوع شناورها، تعداد اعضای خدمه، فهرست مسافرین با ذکر وظیفه آنها و توصیف بار را به آگاهی طرف درخواست‌کننده می‌رساند.

۳- شناور کشور طرف تأمین‌کننده که به‌موجب این موافقتنامه در اقدامات واکنش مشارکت دارد از هر نوع پرداخت عوارض بندری کشور طرف درخواست‌کننده معاف خواهد بود.

۴- بازپرداخت هزینه‌های مربوط به سوخت و خدمات تعمیر و نگهداری شناور کشور طرف تأمین‌کننده براساس توافق طرفهای مربوط صورت خواهد گرفت.

ماده ۱۲- ورود، خروج و گذر تجهیزات و وسائل امدادی

۱- رئیس گروه امدادرسانی فهرست تجهیزات و وسائل امدادی با هدف واکنش به شرایط اضطراری را که مقامهای صلاحیتدار کشور طرفهای تأمین‌کننده و درخواست‌کننده در مورد آن توافق کرده‌اند و وارد شده است، به مقامهای گمرکی کشور طرف درخواست‌کننده و کشور گذری ارائه خواهد کرد.

۲- تجهیزات و وسائل امدادی که به‌موجب این موافقتنامه وارد یا خارج می‌شوند، از تمامی عوارض گمرکی، مالیات‌ها و دیگر عوارض معاف خواهند بود.

۳- ترخیص گمرکی تجهیزات و وسائل امدادی طبق قوانین کشور طرفها و با اولویت صورت می‌پذیرد.

۴- پس از اتمام کار امدادرسانی، تجهیزاتی که به قلمروی کشور طرف درخواست‌کننده وارد شده‌اند (به استثنای آنهایی که کاملاً مصرف شده‌اند یا از بین رفته‌اند) توسط طرف تأمین‌کننده خارج خواهند شد. امحاء یا مصرف کامل تجهیزات و نیز توزیع وسائل امدادی در بین اشخاص آسیب‌دیده توسط مقام صلاحیتدار کشور طرف درخواست‌کننده مستند خواهد شد. چنانچه بنابر شرایطی

خاص، امکان خارج ساختن تجهیزات نباشد ترتیب انتقال آنها به طرف درخواست‌کننده حسب مورد براساس توافق طرفها، انجام خواهد شد.

ماده ۱۳ - حفظ اطلاعات

اطلاعاتی که در نتیجه فعالیت‌ها در چهارچوب این موافقتنامه دریافت شده است بهاستنای اطلاعات محترمانه‌ای که به‌موجب قوانین کشور طرفها محترمانه می‌باشند و امکان انشای آنها وجود ندارد، به صورت عمومی در دسترس قرار خواهد گرفت، مگر اینکه طرفها به‌گونه دیگری توافق نمایند.

ماده ۱۴ - هزینه‌های امدادرسانی

۱ - براساس توافق طرفها، امدادرسانی می‌تواند به صورت بلاعوض یا همراه با بازپرداخت صورت بگیرد.

۲ - طرف درخواست‌کننده می‌تواند درخواست امدادرسانی خود را در هر زمانی از طریق آگاه‌ساختن طرف تأمین‌کننده لغو نماید. اگر امدادرسانی به صورت همراه با بازپرداخت صورت پذیرد، طرف تأمین‌کننده حق دارد بازپرداخت هزینه‌های انجام‌شده تا لحظه لغو درخواست امدادرسانی را مطالبه نماید.

۳ - پوشش بیمه اعضای گروه امدادرسان توسط طرف تأمین‌کننده صورت می‌پذیرد. هزینه‌های بیمه‌ای در صورت امدادرسانی از نوع همراه با بازپرداخت، جزء هزینه‌های کلی امدادرسانی محسوب نمی‌شود و قابل بازپرداخت نیست.

۴ - در صورت امدادرسانی به صورت همراه با بازپرداخت، ظرف مدت یک هفته پس از اتمام عملیات واکنش به شرایط اضطراری، مقام صلاحیت‌دار کشور طرف تأمین‌کننده، حجم امدادرسانی را به آگاهی مقام صلاحیت‌دار طرف درخواست‌کننده خواهد رساند.

۵ - در صورت امدادرسانی به صورت همراه با بازپرداخت، مقامهای مربوط کشور طرف درخواست‌کننده و تأمین‌کننده ظرف مدت یک ماه از تاریخ اتمام عملیات واکنش به شرایط اضطراری، پیش‌نویس سند دوچانبه‌ای را در مورد هزینه‌های امدادرسانی تنظیم خواهند کرد که حاوی اطلاعاتی در مورد علل و ویژگی شرایط اضطراری می‌باشد. بازپرداخت هزینه‌ها توسط طرف درخواست‌کننده در طی مدتی که به توافق طرفها رسیده است براساس سند دوچانبه هزینه‌های امدادرسانی صورت می‌پذیرد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

رئیس

بهترین

شماره: ۲۵۱/۳۴۸۰۴

۱۳۹۶/۵/۱

تاریخ:

پیوست:

ماده ۱۵- جبران خسارت در هنگام امدادرسانی

۱- خسارتی که توسط اعضای گروه امدادرسانی به اشخاص حقیقی یا حقوقی در قلمروی کشور طرف درخواست‌کننده در حین انجام وظایف به موجب این موافقتنامه وارد می‌شود توسط طرف درخواست‌کننده طبق قوانین کشور طرف درخواست‌کننده جبران خواهد شد.

۲- چنانچه خسارتی از سوی اعضای گروه امدادرسان به اشخاص حقیقی یا حقوقی در قلمروی کشور طرف درخواست‌کننده به صورت عمد یا به دلیل بی‌احتیاطی وارد شود و موضوع از سوی مقامهای ذی‌ربط کشور طرف درخواست‌کننده اثبات گردد، مقامهای صلاحیتدار کشور طرفهای درخواست‌کننده و تأمین‌کننده، اطلاعات مربوط را مبادله و اقداماتی را برای جبران خسارت وارد طبق توافق طرفهای مربوط به عمل خواهد آورد.

ماده ۱۶- ارتباط با دیگر پیمان‌های بین‌المللی

این موافقتنامه خدشهای به حقوق و وظایف طرفها به موجب پیمان‌های بین‌المللی دیگری که عضو کشور آنها عضو آنها هستند، وارد نخواهد ساخت.

ماده ۱۷- ارتباط با رژیم حقوقی دریای خزر

هیچ‌یک از مفاد این موافقتنامه به گونه‌ای تفسیر نخواهد شد که پیش‌قضاؤت در مورد نتایج مذاکرات رژیم حقوقی دریای خزر باشد.

ماده ۱۸- حل و فصل اختلاف

اختلافاتی که درخصوص اجراء یا تفسیر این موافقتنامه بین طرفها بروز می‌کند، از طریق رایزنی، مذاکره یا دیگر روش‌های مسالمت‌آمیزی حل و فصل خواهد شد که طرفها مناسب می‌دانند.

ماده ۱۹- اضافات و اصلاحیه‌ها

۱- این موافقتنامه ممکن است طبق توافق طرفها تکمیل یا اصلاح شود.
۲- اضافات و اصلاحیه‌های این موافقتنامه جزء لاینفکی از آن محسوب و به صورت تشریفات (پروتکل‌های) جداگانه تنظیم و طبق تشریفات مندرج در ماده (۲۱) این موافقتنامه لازم‌الاجراء خواهد شد.

ماده ۲۰- امین اسناد

دولت فدراسیون روسیه امین اسناد این موافقتنامه خواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

رئیس

بهمن

شماره: ۲۵۱/۳۴۸۰۴

۱۳۹۶/۵/۱

تاریخ:

پیوست:

ماده ۲۱- لازم الاجراء شدن

این موافقنامه در سی امین روز پس از تاریخ دریافت آخرین اطلاعیه کتبی در مورد اتمام تشریفات داخلی ضروری برای لازم الاجراء شدن آن، توسط امین استناد، لازم الاجراء خواهد شد.

ماده ۲۲- انصراف از عضویت در موافقنامه

هریک از طرفها می‌تواند از عضویت در این موافقنامه با ارسال اطلاعیه‌ای به امین استناد مبنی بر این تصمیم، انصراف دهد. این موافقنامه برای طرف مربوط برای مدت دوازدهماه از تاریخ دریافت اطلاعیه مذبور توسط امین استناد، لازم الاجراء باقی خواهد ماند.

این موافقنامه در شهر آستانه اخان در تاریخ ۲۹ سپتامبر ۲۰۱۴ (۷ مهر ۱۳۹۳) در یک نسخه اصلی به زبانهای فارسی، آذربایجانی، قزاقستانی، روسی، ترکمنی و انگلیسی تنظیم شده است که همه متنها از اعتبار یکسان برخوردارند. در صورت بروز اختلاف، در تفسیر متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

نسخه اصلی این موافقنامه برای امین استناد فرستاده خواهد شد که تصویرهای تأییدشده این موافقنامه را به طرفها ارسال خواهد کرد.

از طرف دولت جمهوری آذربایجان

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران

از طرف جمهوری قزاقستان

از طرف دولت فدراسیون روسیه

از طرف دولت ترکمنستان

لایحه فرق مشتمل بر ماده واحد و یک تبصره منضم به متن موافقنامه، شامل مقدمه و بیست و دو ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و هشتم تیرماه یکهزار و سیصد و نود و شش مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید. /ص

علی لاریجانی